

Kitüntető címek a fővárosnál

November 5-én a Fővárosi Tanács klubhelyiségében Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke köszöntötte azokat az apparátusi dolgozókat, akik a Fővárosi Tanács vb döntése alapján megkapták a főtanácsosi, illetve a tanácsosi címet. Az ünnepségen jelen volt dr. Molnár Endre, a Budapesti Pártbizottság titkára és dr. Zsiga János, a Közalkalmazottak Szakszervezete budapesti bizottságának titkára is.

A Fővárosi Tanács vb apparátusának dolgozói közül főtanácsosi címet kapott dr. Jakács Irma osztályvezető (szervezési főosztály), Kovácsné dr. Nagy Piroska osztályvezető (lakásügyi főosztály), Szántó László főigazgató-helyettes (közmu- és mélyépítési főigazgatóság) és Tóth László osztályvezető (pénzügyi főosztály). Tanácsosi címmel tüntették ki Deteki Agostonné csoportvezetőt (ingatlankezelési és építési főigazgatóság), dr. Salamon Rózsa főelőadót (igazgatási főosztály), Tarján Béláné főelőadót (művelődésügyi főosztály), Barbácsy Endre főmunkatársat (közlekedési főigazgatóság), dr. Dely István főelőadót (művelődésügyi főosztály), dr. Juhász Dénes főelőadót (kereskedelmi főosztály), dr. Köröndi István csoportvezető főorvost (egészségügyi főosztály) és Vidosa Károly főelőadót (városrendezési és építészeti főosztály).

A kerületi tanácsapparátusi dolgozók közül főtanácsosi címmel tüntették ki Schadt Jánosné főelőadót (XIV. ker. Tanács). Tanácsosi címet kaptak: Malomsoki Jánosné csoportvezető (I. ker.), Veszprémi Györgyné főelőadó (II. ker.), Csongrádi Jenőné főelőadó (IV. ker.), Szilák Józsefné csoportvezető (V. ker.), Ulrich Györgyné főelőadó (VIII. ker.), Kovács György csoportvezető főmérnök (VIII. ker.), dr. Szabó Imréné csoportvezető (X. ker.), Szücs Lászlóné osztályvezető-helyettes (XI. ker.), Mezei Pálné főelőadó (XII. ker.), Hágen Pálné csoportvezető (XIII. ker.), Spissák Gyözőné főelőadó (XV. ker.), Bence Lászlóné főelőadó (XXI. ker.), Czvetkovics Béláné csoportvezető (XXI. ker.) és dr. Vértés Nándor osztályvezető-helyettes (XXII. ker.).

Kerületről kerületre A legtisztább levegőjü városrész

(Budapest XXII. kerülete három településből, Budafokból, Budatétényből és Nagytétényből jött létre. Az évtizedes szünetek száma évről évre dinamikus növekszik: 1960-ban a kerületben 439, 5 évvel később 466, 1970-ben már 636, 1973-ban pedig 750 volt. A lakosság 16,6 százaléka 15 évesnél fiatalabb, a 15-39 évesek aránya 40,4 százalék, az 59 év feletiek arányszáma állandóan növekszik.)

Barczy Gyula tanácselnök nem kis büszkeséggel állapítja meg:

— A Duna és a hegyek, dombok között terül el a fővárosnak ez a része, ahol szinte mindenki ragaszkodik az utcához, a környékhez, ahol született és ahol él. A tanácselnök megfontoltan, tárgyilagosan sorolja fel a tényeket:

— A majdnem 50 ezer lakosú kerület ingatlanainak túlnyomó többsége magántulajdonban van, s a magántulajdonban levő házak közül igen soknak a komfortfokozata nem felel meg a mai követelményeknek. Teszünk is erőfeszítéseket, de ezeknek eredményeit csak azok érzik, akiknek a helyzetén sikerült javítanunk. A XXII. kerületben nem is olyan régen még 500 barlanglakás volt, de azóta sikerült az ott élők számára korszerű, megfelelő otthont, jobb életkörülményeket biztosítani.

Gondoskodás az idősekről

Budafokon — mert ezt a kerületet csak így emlegetik — a sok szép eredmény közül is kiemelkedik az idősebb korosztállyal való törődés. A lakosság 22-23 százaléka nyugdíjas, márpedig az ez-

zel a korosztállyal való foglalkozás nagy türelmet, megértést igényel.

A munkában elfáradt idős emberek közül 1035-en nem tudnának magukról gondoskodni, ha a tanács apparátusa nem segítené őket nap mint nap. A tanácselnöktől megtudtuk, hogy 75 személy részére havi segélyt biztosítanak és 14 szociális járadékosuk van, akiknek havonta 680 forintot adnak. A tanácstól tavaly 253 idős személy kapott rendkívüli segélyt.

Barczy Gyula sorolja a tényeket: a kerületben működik egy szociális foglalkoztató, ahol átlag 240-250 személy dolgozik és a havi keresetük a legutóbbi kimutatás szerint átlagosan 1113 forint, ami a nyugdíj mellett bizony figyelemre méltó. Az öregek részére napközi otthont is létesítettek Budafokon és Budatétényben; a közeljövőben Nagytétényben is akarnak tétő alá hozni egyet, mert ott is szép számmal élnek olyan idős asszonyok és férfiak, akik bizonyára jól éreznék magukat a kellően felszerelt intézményben. A napközi otthonban könyvtár, televízió is van, az idős asszonyok kényvelmesen kézimunkázhatnak, hallgathatják a rádiót, tehát a gondtalan öregség élvezetéhez a tanács kellő segítséget nyújt szá-

mukra. Napjainkban 83 személy részére még ingyenes ebédet is biztosítanak.

Budafok még arról is nevezetes, hogy évekkel ezelőtt itt jött létre az ország első nyugdíjas háza. Az itt szerzett tapasztalatok alapján épül a többi is. A tanácselnök szavai szerint bátran kell járni ezt az utat, mert a nyugdíjasok háza, amint azt a budafoki példa is ékesen bizonyítja, bevált.

Lakást a sokgyermekeseknek

A kerületi tanácsnál igyekeznek mindenkinél a gondját, problémáját megértéssel megoldani. Különösen fontosnak tartják, hogy a háromnál több gyermekes családok lakás gondját megoldják. A tanácselnök kijelentette: minden olyan nagycsaládos, aki 1973. december 31. előtt adta be lakáskérését, vagy már kapott megfelelő új otthont, vagy pedig jövőre új lakást.

A XXII. kerületben sokáig gondot okozott a vízellátás. Ennek egyik következménye az volt, hogy a lakásépítés ütemét vissza kellett fogni, mert hiába volt megfelelő terület, ha nem tudták vízzel gondoskodni. Ez már a múlté, mert 1975-re megoldódik a kerület vízellátása. Jövőre a Duna szatt vezetik át azt a csőrendszert, amely Csepel-szigetről biztosítja Budafok zavartalan vízellátását.

Talán Budapest legtisztább levegőjü kerülete ez. Ennek érdekében is sokat munkálkodtak és munkálkodnak a tanács vezetői. Fáradságos munkával kutatták fel a levegőszennyező bázisokat és minden üzem, gyár vezetőjével külön vitázták meg, mi a teendő a hiányosságok megszüntetése érdekében. Jelenleg két olyan gyár van itt (a Gyufagyár és az Állami Pincegazdaság), amelyek a levegőt az átlagosnál jobban szennyezik, de ott is elkészültek már a tervek a problémák megoldására, és a Gyufagyárban egy éven belül megszűnik a levegőszennyezés.

Boltok, iskolák

A tanácselnök ezután más eredményekről, gondokról beszél. Megemlíti, hogy a kereskedelmi ellátás a közelmúltban sokat javult. Tavaly három új ABC-áruház nyílt meg, ennek ellenére a kerület peremén levő utcákban vannak még fehér foltok. Ezeknek felszámolása fokozatosan megtörténik. Három iskola is épül a kerületben, elsősorban azzal a céllal, hogy az új lakótelepeken — a Leányka utcában és a Bartók Béla utcában, ahol sok fiatal házas él — a gyerekeknek megfelelő korszerű iskola álljon a rendelkezésére. Az építők azt ígérik, hogy 1975 szeptemberében mindkét helyen meg lehet kezdeni a tanítást, a tanács szakemberei azonban a munka menetével nincsenek túlzottan megelégedve. Még segítséget is felajánlottak, hogy az iskolák határidőre elkészüljenek. Külön örömmel üdvözölte a tanácselnök, hogy épül a gyógyepedagógiai iskola is, ahol bentlakásos rendszerrel szeretnék a gyermekek oktatását biztosítani. Annak ellenére, hogy Budafok a Duna partján fekszik, még sincs fürdője, uszodája. Nem olyan régen próbafúrást végeztek, 56 fokok víz buggyant fel és most azon töprengenek, hogyan lehetne ezt a vizet hasznosítani, mert a lakosoknak jogos igénye van egy fürdőre.

A kerületi úttörőház életveszélyessé vált. Ott pedig a gyerekek foglalkoztatása már olyan színvonalú volt, hogy azt kár lenne még átmenetileg is megszüntetni, szüneteltetni. A Gyufagyár sietett a fiatalok segítségére: kultúrházát felajánlotta az úttörők foglalkoztatására.

Fahidy József

LAKÁSÁTADÁS ELŐTT A SZÖVETKEZETI LAKÓTELEPEN

A XVI. kerületben két nagy vállalat — az EMG és az Ikarus — összefogásával és a fővárosi, valamint a kerületi tanács támogatásával alakult meg még 1970 decemberében az Ond vezér téri Lakásépítő Szövetkezet. Az elnevezés mögött tulajdonképpen a munkás-lakásépítés szövetkezeti formája rejlik. A hivatalos rendelet csak fél évvel később jelent meg, így ez a szövetkezés kísérletnek volt mondható. Bár emiatt a rendelet megjelenéséig nem fogadták el a szövetkezetet jogi személynek, előnye mégis megvolt, mert megkezdhető a lakásépítés előszervezése.

Az alakuló közgyűlés Göröncséri Károlyt, az EMG osztályvezetőjét és a vállalati szb tagját, aki egyben lakásigénylő is, választotta meg a lakásépítő szövetkezet elnökéül.

— Az alakuló közgyűlés elfogadta, hogy két ütemben 350 lakást építünk a lakótelepen. Az építkezés szervezője, a két nagy kerületi vállalat az Ikarus és az EMG. A tervek készítésével a SZÖVTERV-et, a kivitelezéssel a PROSPERITÁS Építőipari Szövetkezetet bízták meg. A beruházó szerepét a SZÖVTERV beruházási irodája vállalta. A Fővárosi Tanács biztosította a lakótelep felépítéséhez a területet az EMG szomszédságában, a volt Sziráky-kastély mellett, s egyúttal 34 millió forintot fordított a terület közművesítésére.

A közművesítési munkálatok be is fejeződtek akkorra, amikor a különböző szervezési és építési viták lezárása után 1972 áprilisában megkezdődtek az alapozó földmunkálatok.

Csak később derült ki, hogy a lakótelep területét átszövi a volt Sziráky-kastélyhoz csatlakozó alagútrendszer. Az ebből adódó tervmódosítás megdrágította volna a beruházásokat, s így a jövődőlő lakástulajdonosoknak is lényegesen többbe került volna az új lakás. Sok tárgyalás és vita után most került pont erre a problémára: a Fővárosi Tanács végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy az előre nem látott többletköltség fedezésére hárommillió forintot biztosít.

Göröncséri Károly elmondta, hogy az első jelentkezők száma 370 volt, de mire egy év múlva be kellett fizetni az 50 ezer forintos induló tőkét, már 170-re csökkent a jelentkezők száma. Természetesen a helyükbe mások léptek, a két vállalat üzemi négyeségének javaslata alapján.

A szervező vállalatok és a kerületi tanács összefogásával most folyik az EMG mellett egy 40 férőhelyes bölcsőde 80 férőhelyessé bővítése. A lakótelep iskolájának alapozására jövőre, megvalósítására pedig 1976-ban kerül sor. Mindkét vállalatnak nagy kultúrháza van, az EMG sporttelepét pedig most bővítik, modernizálják és a lakótelepen élő sportolni akarók rendelkezésére bocsátják. Rövidesen téliestik az úszómedencéket. Mind-ezeken kívül épül egy 350 négyzetméteres alapterületű ABC-áruház, külön épületben Patyolat-felvehely és fodrászat. És felépül még egy 75 férőhelyes óvoda is, amelynek terveit már most 100 férőhelyessé akarják módosítani.

Az építkezés gyorsításához hozzájárult az a tény, hogy maguk a szervező vállalatok segítettek a hiányzó építőanyagok beszerzésében, szakembert és segéd munkást is biztosítottak, ha fennakadás mutatkozott a folyamatos építkezésnél. A legfontosabb tényezőnek azonban azt tartjuk, hogy ennek a munkás-lakásépítő szövetkezetnek egymással összefogó támogatói a fővárosi és a kerületi tanács, valamint a két szervező vállalat, amelyek magukénak érzik az építetők lakásgondjait.

November végéig átadják a boldog lakástulajdonosoknak a lakótelep első két épületében elkészült 38 lakást, ezt az év végéig további 76 lakás átadása követi. S az öntevékeny szövetkezeti formában lakást építők tudják, hogy ebben nagy része van a vállalatok segítségének és a sokoldalú tanács támogatásnak.

Kollányi Gyula

